

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 559. Quinam absolvere possint à censuris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

imposito præcepto, ut intra tot dies fiat solutio, si minus, eadem censurâ denuo ligetur. Sic etiam absolutus à sede Apostolica ejusve Legato, Nuncio cum mandato comparandi coram Ordinario vel alio, à quo sit penitentiam accepturus, vel cum obligatione parti satisfaciendi, si tale præceptum negligat, reincidit in censuram Castrop. l. c. n. 7. & 8. Fit hæc absolutio ad reincidentiam modo adhuc alio, dum nimirum absolvitur quis pro aliquo tempore absolute, & pro reliquo tempore sub conditione, v. g. absolvitur quis à Judice ad tres dies ex consensu creditoris & in perpetuum, si intra illos dies debitum solvat. Item alio modo hac absolute ad reincidentiam absolvitur quis, nimirum in ordine ad aliquem tantum effectum, v. g. ad collationem beneficii alicujus, ad ferendum testimonium, in quo casu absolvi aliquem non à censura, sed ab uno illius effectum, v. g. incapacitate conferendi beneficii, ferendi testimonii, tradit Castrop. n. 12. uti &, quod nullus præter Pontificem uti possit hoc modo absolvi à censura, quia nemini concessum fiant censurâ illius effectum impedire, eum censura suos effectus habeat à pontificia institutione, quam nullus alius à Pontifice mutare possit, excepto tamen unico casu, qui tamen ab ipso Pontifice conceditur ob necessitatem, dum nimirum cuicumque Judici, tam ordinario quam delegato, tamen si potestatem non habeat absolvi à censuris, datum est, ut excommunicatum absolute possit non absolute, sed ad effectum dicendi testimonium, quando aliâ viâ veritas cognosci non potest, c. veniens, de testib. juncto c. præterea, de off. jud. deleg. Laym. l. c. c. 7. in fine, Sayr. thes. l. 2. c. 16. n. 15, Castrop. cit. §. 2. n. 2.

Quest. 558. Quâ formâ & ritu concedatur absolutio à censura?

1. Resp. primò: Nulla forma in jure desuper præscripta, sed sufficit, quæ voluntatem absolventis declarat, ut si dicatur: ego te absolvo ab excommunicatione &c. imò: absolvo te: si præmissa petitio absolute à censura. Ugol. de cens. lib. 1. c. 23. Sayr. thes. l. 2. c. 16. n. 3.

2. Resp. secundò: Ligatus pluribus censuris etiam ejusdem rationis, potest absolvi ab una, & non ab alia, secus ac accidit in absolute à peccatis mortalibus, potest etiam ab omnibus absolvi unâ absolute, si absolvens habeat eam potestatem & voluntatem, Sayr. l. c. c. 11. à n. 16. quam voluntatem non habere censetur, si unam tantum censuram aperuit penitens, c. cum pro causa, de sent. excom. Abb. ibid. n. 6. Covar. in c. alma mater. p. 1. §. 1. n. 13. Potest fieri verbis & scripturâ, tam in foro exteriori quam conscientie, ut usus probat, quin & eam fieri signis aliis non esse mortale, ait Hurt. d. 14. de excom. diff. 14. quod non credit Castrop. l. c. §. 3. n. 3. maxime in absolute judiciali, quia adversatur consuetudini receptæ in re gravi. De cætero ritus observandus in absolute judiciali ab excommunicatione, præscribitur in c. à nobis, de sent. excom. & Pontificali Romano, de quo vide Castrop. l. c. n. 4.

3. Resp. tertio: Inter condiciones ad absolvendum à censura, prima est potestas, quæ nemini non Clerico etiam in articulo mortis concessa, Nav. c. 26. n. 26. Covar. l. c. n. 9. Castrop. l. c. n. 5. potestatem hanc habet, cui commissâ absolute satisfactione non præstitâ, si absolvendus impotens satisfacere præstet cautionem pignoratitiam vel fidejussoriam, aut si hanc præstare nequeat, juratoriam. Vasq. de excom. du. 20. Avil. p. 2. c. 7. du. 8. Sayr. l. 2. thes. c. 17. n. 11. Castrop. n. 6. cum potestas absolvi parte

satisfactâ subintelligitur, in quantum fieri potest servato juris ordine, quem Ordinem quia violat Judex contentus cautione juratoriâ, dum censuratus præstare potest satisfactionem, peccat graviter, Arg. c. 2. de sent. excom. in 6. invalidè quoque absolvit, si est Judex delegatus, quia delegans censendus non est concedere potestatem absolvi contra juris Ordinem & in præjudicium tertii. Ita Vasq. loc. cit. Suar. d. 7. §. 5. n. 42. Cón. d. 14. du. 16. num. 121. cujus contrarium probabile esse docent Hurt. d. 14. diff. §. n. 22. Sanch. Avil. quos sequitur Castrop. l. c. Secunda conditio tenens se quoque ex parte absolventis est libertas à coactione & metu, à quocunque coactio & metus procedat; quod procedit, tamen si Judex sub conditione futura censuram imposuisset, & ante completam conditionem cogere revocare mandatum, ea revocatio nulla esset, Suar. d. 7. §. n. 13. Sayr. l. c. l. 1. c. 21. n. 30. Item procedit in absolute ab excommunicatione minore. Tertia conditio est, ut absolvens in causa principali non decipiatur, ut dum absolvendus fingeret se parti satisfecisse, vel propositum satisfaciendi habere, quod non habet, absolutio, utpote per subreptionem obventa, non valeret. Sayr. l. c. num. 27. Covar. l. c. §. 1. n. 14. Castrop. l. c. n. 8. Quarta ex parte absolvi petitio absolute, non quidem ut sine ea absolute non habeat effectum, sed ut convenienter concedatur; nam cum censura imposita ad correctionem censurati, expedit illum humili postulatione demonstrare, se esse correctum, Arg. c. per tuas, de sent. excom. dum aliâ posset invito concedi. Suar. d. 7. §. 7. Castrop. l. c. n. 9. Sayr. l. c. Denique licet non requiratur, absolvendum esse præsentem Judici absolventi, Nav. c. 26. n. 14. Sylv. v. absolute 3. n. 9. Henriq. l. 3. de excom. c. 29. n. 1. Castrop. l. c. n. 10. ut tamen sic licet fiat, adesse debet causa urgens, cum sic expediat, tum ad reverentiam censurarum, tum ad majorem humilitatem & cautionem censurati, idem dicendum de absolute petenda per procuratorem, Sayr. Suar. Nav. Henriq. Castrop. ll. cit. ad quod tamen is habere debet mandatum speciale. Gl. in c. qui ad agendum, de procurator. in 6. v. velpacisci. Ugol. Tab. 1. c. 29. §. 1. n. 3. quin & jurare, se præstaturum omnia, quæ absolvendus præstare deberet, si præsens adesset; ad quod tamen juramentum non eget speciali mandato. Castrop. cit. n. 10.

Quest. 559. Quinam absolute possint à censuris?

1. Resp. Primò: à censuris ab homine specialiter laicis absolute potest primò: qui eas tulit, nisi sit specialiter interdictum. c. Verbum, de penitentia. dist. 1. c. pastoralis. §. præterea, de Off. Ordinar. D. Thom. 3. p. in additionib. q. 24. a. 1. Suar. d. 7. §. 2. Covar. in c. alma mater. p. 1. §. 12. num. 2. Laym. l. 1. Sum. tr. §. p. 1. c. 7. n. 2. Abb. in c. prudentiam. §. fin. de Off. delegat. Felin. ibid. n. 19. Sayr. l. 2. thes. c. 20. Nav. c. 27. n. 40. Castrop. l. c. §. 4. num. 1. idque etiam, si reus domicilium suum mutet, adhuc ab eo, qui tulit censuram, absolvi potest, Arg. c. Proposisti, de foro comp. Gl. ibid. v. citatus, mutatione enim domicilii subterfugi nequit jurisdictio auctoris censuræ. Suar. l. c. Sayr. l. c. n. 4. Item, etiam si appellationem interposuerit censuratus, cum per appellationem ferens censuram non priveretur jurisdictione suâ, quod ad ea, quæ appellationi non obstant, qualiter ei non obstat absolute à censura, sed potius eam juvat, cum sit id, quod appellatione intenditur. c. si à Judice, de appell. in 6. Abb. in c. quæstiones, de appell. num. 7. Suar. cit.

cit. f. 2. n. 32. Dixi autem: *Nisi specialiter fuerit auctori censura interdictum absolvere censuratum*: cujus plures casus enumeratos vide apud Castrop. *loc. cit. num. 4.* Secundò: Absolvere potest Successor in munere & dignitate ferentis censuram, cum censeatur eadem cum prædecessore persona, *can. si Episcopus 11. q. 3.* proceditque id ipsum in Successore Judicis delegati, *c. pastoralis. §. præterea. de off. Ordinar. Laym. cit. c. 7. §. de Successore.* item in Successore ad tempus, ut patet in capitulo sede vacante, quod potest absolvere per Vicarium à se electum excommunicatos etiam ab Episcopo, *c. 3. de suppl. neglig. Prælat. in 6. e. unio. de major. & obed.* Tertio: Superior ferentis censuram, si ejus Superior sit pleno jure, v. g. Papa respectu omnium Ordinariarum, Generalis respectu Provincialium, Provincialis respectu Rectorum, Episcopus respectu sui Vicarii, delegans respectu sui delegati, utpote qui utentes suo jure non irrogant injuriam inferiori, nisi tamen contrarium habeat consuetudo, ut dum regulares Episcopo subiecti suspensi vel excommunicati à suo Prælato in causa concernente religiosam disciplinam nequeunt absolvi ab Episcopo, nisi fortè interposita appellatione, *Gl. in c. quanto. vers. si Prælati. de off. Ordinar. Abb. in c. reprehensibilis. de appell. n. 11.* Idem est in aliquibus Archidiaconis, à quorum latis censuris ex consuetudine & privilegio nequit absolvere Episcopus, ut nec ab eo appellari, nisi ad Archiepiscopum vel Papam, *Arg. c. dilecto. de off. Archid. Sayr. cit. c. 20. n. 16.* nunquam tamen Superior, et si validè posset absolvere, debet censuratos ab inferiore absolvere, nisi priùs satisfactionem plenam exigat, & inferiorem moneat, ne ejus autoritas contemni videatur, *Gl. in c. cum ecclesiarum. v. non relaxes. Abb. in c. dilecto. de off. Archid. n. 7.* Covar. *in c. alma mater. §. 12. n. 3.* Ugol. *de cens. tab. 1. c. 4. §. 1. n. 7.* Castrop. *l. c. n. 6.* Laym. *cit. cap. 7. vers. deinde.* Dixi autem: *Superior pleno jure*: quia quidam Superiores, quia tales non sunt pleno jure, sed in certis casibus, absolutè absolvere nequeunt pro libitu à censuris inferiorum, v. g. Archiepiscopus respectu suffraganeorum, non nisi tempore visitationis, *c. cum ex officiis. de præscript. vel in causa ad ipsum per appellationem devoluta, & tunc vocatis partibus & cognitione causæ præmissâ. Arg. c. Romana. & c. venerabilibus. de sent. excom. in 6.* Porro delegatus cum causæ cognitione absolvere potest à censura lata à delegante, modò delegans privatus non sit jurisdictione. Castrop. *l. c. num. 8.* Sayr. *cit. c. 20. n. 14.* cum communi, delegatus verò, cui absque cognitione causæ potestas ferendi censuras concessa, absolvere nequit, quia necdum tantum ministerium illi delegatum, Laym. *l. c.* Suar. *l. c. n. 8.* Sayr. *l. c. n. 24.* Nav. *c. 27. n. 40.* Et hæc de censura lata specialiter ab homine, de censura enim lata

ab homine generaliter, omnes illi absolvere possunt, qui possunt ab ea absolvere, si lata fuisset à jure, quia ex absolutione talis censura ab aliis facta non turbatur tribunal Judicis ferentis eam, cum reus non fuerit nominatim citatus, & ita docent Covar. *l. c. n. 4.* Sayr. *l. c. n. 2.* Nav. *c. 27. n. 44.* Suar. *l. c. n. 23.* Laym. *l. c. n. 3.* Castrop. *l. c. n. 10.* pluresque apud illum.

2. Resp. secundò: à censura juris, quam author illius, sive sit Episcopus, sive Papa, sibi non referavit, absolvere possunt suos subditos, si habeant jurisdictionem in foro externo, ut Episcopi, Abbates, Guardiani, Rectores, Priores & similes, *Gl. Abb. Felin. Castrop. l. c. §. 5. n. 1.* & Covar. *l. c. n. 4.* Nav. *c. 27. n. 39.* Henrig. *l. 13. c. 27. n. 3.* parochum quoque aliūve Sacerdotem proprium potentem absolvere à peccatis mortalibus à censura non reservata posse absolvere, et si negent *Gl. in c. si Episcopus. de pen. & remiss. v. reservantur. Sayr. thes. L. 2. c. 19. in fine.* Covar. *l. c.* testans esse receptum in praxi & spectatà consuetudine, eò quòd sicut ad excommunicandum, ita etiam ad absolutionem à censura requiritur jurisdictio in foro judiciali, contrarium nihilominus tanquam communis & magis receptum inter Theologos tenent Innocent. *in c. nuper. de sent. excom. n. 6.* Host. *ibid.* D. Thom. *in addit. 3. p. q. 23. a. 2.* Sylv. *v. excom. 1. n. 4.* Valq. *de excom. du. 19.* Suar. *l. c. f. 3.* Avil. *de cens. p. 2. c. 7. d. 1. du. 4.* Hurt. *d. 15. diff. 2.* & plures alii, quos refert & sequitur Castrop. *l. c. num. 3.* Arg. *cit. c. nuper.* ubi dicitur: quod author canonis, si non reservavit sibi absolutionem, eo ipso videatur concessisse relaxationem aliis, neque contrarium probat ratio ab adversariis allata; nam licet parochus hanc ut & potestatem ligandi non habeat vi muneris sui, non tamen probatur, illum eam non habere ex delegatione juris, ut cum Ugol. *cit. c. 10. §. 5. n. 3.* Castrop. *n. 4.* & posse illum eam tanquam muneris suo ex dispositione juris annexam delegare alteri, docent Cón. *d. 14. du. 6. concl. 2. num. 230.* Suar. *l. c.* eamque illi concessam non tantum pro foro interno penitentiali, sed & pro foro externo, utpote quod præcipue spectant Decreta pontificia, tradunt iidem Ugol. *cit. §. 5.* Suar. *cit. f. 3. n. 19.* Castrop. *l. c.*

3. Resp. tertio: à censura juris reservata auctori illius absolvere nemo potest, nisi ipse author ejusque Successor, Superior, Delegatus. Arg. *cit. c. nuper.* quamvis dentur casus aliqui, in quibus hanc potestatem concessit ipse author canonis, quos relatos vide apud Castrop. *n. 5.* De cætero pro articulo mortis omnibus Sacerdotibus etiam excommunicatis potestatem absolventi ab omni censura sive à jure sive ab homine lata (præstito tamen priùs juramento sistendi se ei, à quo de jure absolventis erat) concessit Trid. *sess. 14. c. 7.*

CAPUT II.

De Censuris in specie, excommunicatione, suspensione, interdicto.

Quest. 560. Quid & quotuplex sit excommunicatio?

1. **R** Esp. ad primum: Est censura ecclesiastica, quæ homo Christianus à communione seu corpore fidelium excluditur, & bonis, quæ illi inter se commu-

nicant, privatur. Dicitur primò: *Censura*, quia censurat & corrigit rebelles & contumaces mediâ plurium bonorum ecclesiasticorum privatione, dumque dicitur: *Corrigit contumaces*, ostenditur, quòd sit pena medicinalis, in quibus quia convenit cum suspensione & interdicto, adeoque in hac definitione fiat loco generis; dum autem quandoque